

auch die Kreuzschnäbel. Durchschnittlich dürften wohl die typischen Zugvögel schlechter wärmeisoliert sein als die Wintervögel, aber die vielen anderen auf die Wärmebilanz einwirkenden Faktoren schliessen eine ausnahmslose Korrelation aus und müssten mit angemessenen Methoden analysiert werden. Es wäre aber doch von erheblichem Interesse, ein grösseres Material von Temperaturmessungen und Federgewichtsbestimmungen in verschiedenen Gegenden zu sammeln.¹⁾

Fågelfaunan vid mellersta Syväri (Svir).

BERTEL KLOCKARS.

I. Undersökningsområdet.

Följande anteckningar bygga på iakttagelser gjorda under krigsåren 1941—44 (t. o. m. den 22. 1. 1944). I samband med de militära operationerna anlände förf. till Syväri-området i september 1941 och var sedan dess med flere smärre och ett längre (13. VI.—3. X. 43) avbrott i krigstjänst i samma trakt. Jag har icke varit i tillfälle att göra noggrannare observationer under någon större del av tiden. Endast mellan den 16. V. och 12. VI. 1943 kunde jag helt ägna mig åt studiet av fågelfaunan och det huvudsakliga materialet rörande sommarfåglarna i denna uppsats härstammar från ifrågavarande tid.

Observationsområdet ligger ungefär mitt på Aunusnåset, på vardera sidan om floden Syväris mellersta lopp. Dess läge är ungefär 61° n. br. och 34° ö. l. Områdets storlek är ej exakt fixerbart, men uppgår till ungefär 200 km², om de besökta yttersta punkterna i olika väderstreck förenas till en omkrets för området.

År 1875 har SIEVERS passerat området på sin resa på Syväri. Han publicerade sina ornitologiska iakttagelser 1878²⁾. Närmaste angivna ort Mandroga ligger några km västerom mitt område. Där har SIEVERS observerat *Lanius excubitor*, *Muscicapa parva* och *Sylvia atricapilla*.

I nummer 2—3 av *Ornis Fennica* 1943 har OLOF PALMGREN publicerat en uppsats om sina iakttagelser över fågelfaunan på

¹⁾ Wegen der Evakuierung unserer Bibliotheken kann ich das in der Literatur schon vorhandene Material nicht mitverwerten.

²⁾ SIEVERS, K. R., Ornitologiska anteckningar under resor i guvernementet Olonets somrarne 1875 och 1876. *Medd. Soc. F. Fl. Fenn.* 2: 73—111.

västra Aunusnäset¹⁾. En tillfällighet har gjort, att byn Uslanka (Palteenkylä) är Palmgrens områdes östra gräns och denna undersöknings västra. Palmgrens iakttagelser äro sålunda gjorda på Aunusnäsets västra del och mina öster därom vid mellersta Syväri.

I det följande skiljes på Jandebaområdet och Syväriområdet. Alla vinteriakttagelser gälla Jandebaområdet, där förf. huvudsakligast har uppehållit sig. Under försommaren 1943 gjordes exkursioner i Syväridalen och dess omnejd. Jandebaområdet ligger söderom Syväri och begränsas i söder av bäcken Jandeba, som är ett biflöde till Syväri från vänster. Jandebagebitet består främst av skogsmark, som i sin södra del genomskäres av den s. k. linjevägen. Denna väg är rakdragen och löper i ett över 100 m. brett kalhugget stråk. Syväridalen är till stor del uppodlad och i den ligger en ställvis tät mänsklig bosättning i byar, vilka saknas vid Jandeba.

Nedanstående indelning av undersökningsområdet är godtycklig och utgör grund för den stora tabellen (Tab. 2), som upptager iakttagna fågelpar och deras dominansvärden på exkursioner i delområdena. Någon kvantitativ fågeltaxering å bestämd yta utgör tabellen icke (undantag Kol. A 1). Den är endast en i siffror uttryckt sammanfattning över under exkursionerna observerade fågelarter och deras riklighet. Detta anger enligt min uppfattning rättigare observationsresultatet än en gradering „mycket allmän — mycket sällsynt“ kan återge om den kvantitativa sammansättningen.

Undersökningens syfte har endast varit att klargöra, vilka fågelarter och i vilken utsträckning dessa förekomma på den del av Aunusnäset, där jag vistats. Iakttagelserna över fåglarnas ekologi äro mycket sparsamma. En fortsatt undersökning, speciellt i något sjörikare avsnitt, skulle säkert ha givit ett ytterligare tillskott av nya arter. Därtill har jag observerat några fåglar, vilka jag icke kunnat bestämma till sin art.

1. Undersökningsområdets indelning.

A. Jandeba-området.

1. Korpjärvi (Korbozero)-provytan. Blandskog av huvudsakligast OMT.
2. Skogs- och kärrmarker, norr- och österom Korpjärvi. Starkare inblandning av mindre produktiva skogsmarker, ävensom tallmyrar, skogskärr och försumpningar.

¹⁾ PALMGREN, O., 1943, Några iakttagelser över fågelfaunan på Aunusnäset. O. F. 20: 71—78.

3. Trakten kring den s. k. linjevägen, som går genom en 100-tal meter bred kalhuggning.

B. Syväri-området.

1. Syväri-dalen. Kulturbiotoper och buskmarker.
 - a) Byar med åkrar och ångar.
 - b) Lundmarker, lövskogspartier, lövängar och buskmarker på dal-sluttningarna.
2. Skogsområde söderom Syväri, dels ren tallskog, dels blandskog och mindre kärrmarker.
3. Skogs- och kulturmark kring en väg norrut från Syväri.
4. Skogsterräng av blandad karaktär norrom Syväri. Tallmo av CT, barrträdsdominant skog av VT och MT. Vid bäckar lundmark med *Aconitum* och *Trollius*.

2. Naturförhållanden.

A. Jandeba-området.

Såsom redan ovan nämnts täckes större delen av området av blandskog. Denna skogstyp är rätt produktiv och huvudsakligast *Oxalis-Myrtilus*-typ, som ställvis får en mera lundartad karaktär (OMaT). Skogen är av mycket blandad natur, sålunda att björk, gran och tall omväxlande utgör det dominerande trädet; här och där å mindre områden även asp. Löv-barrblandskog är vanligast. Kombinationen gran-björk-asp är speciellt vanlig i Korpjärvi-trakten. Korpjärvi är ett litet träsk. Förutom Korpjärvi finns 3 små träsk å området, och de få sjöfåglar, som har iakttagits, hålla sig till dessa träsk eller de bäckar, som bilda sjöarnas eller sumpmarkernas utflöden. *Phragmites*- eller *Typha* finnas icke vid stränderna. — I områdets västliga del utbreda sig större mossmarker. Tallmyrar och skogskärr äro vanliga. Trakten är kuperad med nivåskillnader på upptill 25 m. Stenblock och klippor saknas totalt, såsom i hela Syväri-området. Ren barrskog är sällsynt. Skogen är starkt utnyttjad av människan, flerstädes nästan kalhuggen, och gammal högväxt skog finnes sålunda icke. I sänkor, speciellt kring bäckstränder, finnas lövdungar och buskmarker.

A 1. *Korpjärvi-provytan*. Å denna provruta gjordes under några dagar i slutet av maj 1943 en noggrannare undersökning av fågelbeståndet (Tab. 2: Kol. A 1). Den första bildrutan å sid. 120 visar avsnittet. I rutans (areal 1.06 km², Korpjärvis yta frånräknad) övre del finnes ändan av en höjdsträckning på ca 70 m. över havet, medan Korpjärvis yta är ungefär 53 m. Områdets östra del är jämförelsevis svagt kuperat. En försumpad skogssträcka följer Korpjärvis utflöde åt söder samt i en sänka åt NNO från sjön. I det nordöstra hörnet finnes en tallmyr och en mindre sådan finns vid södra gränsen. Österom Korpjärvi finns dessutom våta skogskärr. Huvuddelen av terrängen täckes av blandskog sålunda, att tall-björkskog huvudsakligast finns i söder och i nordost kring tallmyren, och randomi-

nerad löv-barr-blandskog i områdets mellersta del (denna fördelning framgår vid jämförelse mellan fig. 3 n och 3 o sid. 120, där vissa fågelarters förekomst åskådliggöres). Buskmarker finnas främst invid Korpjärvi (öster och norr därom). En smal ängssträckning följer höjdens (norr om sjön) västra del och en liten äng finns invid K. i sydost. — Korpjärvis yta är ca 2 ha, medan kärr och myrmark upptar ca 10 ha eller ca 10 %. Lövträdsdominerad skog utgör ca 40 % och barrträdsdominerad (främst gran) ca 50 % av ytan. Ädla lövträd saknas. *Anemone* eller *Hepatica* finnas icke. *Aconitum* påträffas sparsamt. Den bästa skogens markvegetation är sammansatt av bl. a. följande arter: *Vaccinium myrtillus*, *Oxalis*, *Convallaria majalis*, *Majanthemum bifolium*, *Pulmonaria officinalis* (karaktärsväxt), *Carex digitata*, *Dryopteris linneana* (speciellt å fuktigare lokaler), *Geranium silvaticum*, *Trientalis*, *Paris quadrifolia*, *Lathyrus vernus*, *Vicia silvatica*, *Daphne mezereum*, *Trollius europaeus*, *Aegopodium podagraria*, *Fragaria vesca*, *Pyrola secunda*, *Lycopodium selago*, *Luzula pilosa*, *Aconitum septentrionale*, *Calamagrostis arundinacea*, *Morchella conica* (mycket rikligt förekommande). Förutom träden finns *Sorbus*-*Salix*- och (sällsynt) *Ribes nigrum*-buskar.

A 2. Naturförhållandenas karaktär framgår redan ovan. Försumpningen av skogsmarken är vanligare, talldominerad skog finns här och där. Lövkärr äro ej sällsynta. Området B 2 (Syväri) är gränsgebit i norr och övergången är successiv.

A 3. „Linjevägen”. Skiljer sig ej mycket i avseende å sin ursprungliga natur från A 1 och A 2. Fågelbeståndets sammansättning är något avvikande, främst genom tillskottet av „kultur-gynnade” arter. Vägen synes åtminstone under flyttningstiderna giva vissa fågelarter en viss orientering.

B. Syväri-området.

Syväri dalen är till sin natur helt avvikande från omgivningen. Skogsområdena söder och norr därom äro knappast mycket olika varandra, men skogstypen i norr är påfallande kargare än Korpjärviskogen. Talldominerad skog är vanlig. Starkt försumpad lågväxt granskog finns flerstädes. Någon gammal högväxt granskog finns icke heller här i närheten av Syväri.

B 1. *Syväri-dalen*. Syväri bildar en ganska djup och ställvis bred dalgång. Långsträckta byar följa flodstranden och biälven Vaaseninjoki. En stor del av sluttningarna äro odlade ända upp till kullarna på krönet. Mellan kullarna finnas sänkor med löv- och blandskog samt buskmarker. Små bäckar, som rinna ned från sidorna, äro vanliga, och kring dem finnas frodiga lundmarker med *Prunus*-snår. Här och där finns gungflyn och *Trollius* ängar. På våta strandängar växa bl. a. *Pedicularis sceptrum-caroli*-

Fig. 1. Bäcklandskap på Jandebaom-rådet
(Bach im Jandebagebiet)

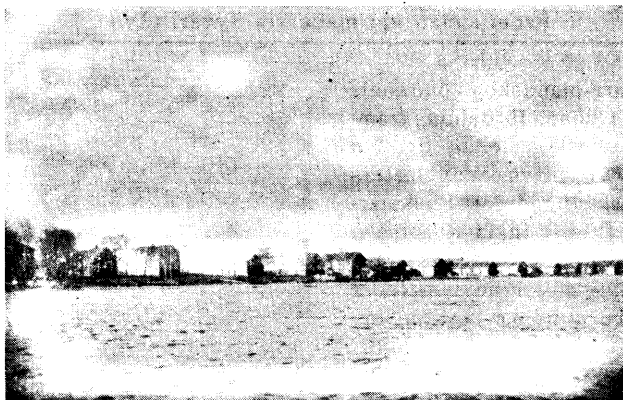

Fig. 2. By vid Syväri
(Dorf am Swir)

num och *Polygonum bistorta*. Mycket vanliga äro ett slags lövängsmarker, mer eller mindre våta. Syväris stränder äro nästan överallt grusiga och fasta. Endast på ett ställe nära Vaaseninjokis inflöde har jag på området sett sanka stränder. (Enda lokal för *Acrocephalus schoenobaenus*). Österom Vaaseninjokis inflöde skär en åssträckning floddalen, som här starkt insnös. Vid Podporoze (Koskenala) ligger bosättningen på sydsidan högre upp, då dalslutningen är brant och jämförelsevis smal. Niselkä byområde har medräknats i B 1, då dess åker- och ängsmarker ansluta sig till floddalens.

B 2. Denna kolumn i Tab. 1 är resultatet av en exkursion söderom Syväridalen vid Vaaseni och Uslanka. Här finns ren tallmo, kring en liten sjö vid namn Radvinajärvi.

B 3. Ett „kulturgebit“ och skogsområde längs en väg norrut från Syväri österom Vaaseninjoki. Till en del lik Syväridalen, till en del klen tall- och blandskog på moränåsar med smärre björkdungar och aspbestånd.

B 4. Ett skogsområde på Syväris norra sida av rätt heterogen natur. Kring en bäck norrom Syväri station fanns ett slags „galleriskog“ av lövträd och buskar, medan på ömse sidor fanns nästan kalhuggen hed med uppspirande ung björk. Nära Syväri på ett ställe en tallsandmo med en flack mosse på nordsidan och ett kalhugget fält på sydsidan. Sistnämnda fält bevuxet med *Betula*, *Chamaenerium* och *Calamagrostis*. Tallmons karaktärsväxter: *Calluna*, *Convallaria*, *Calamagrostis*, *Antennaria dioeca*, *Vaccinium vitis idaea* och *Arctostaphylos uva ursi*. (Lokal för varfågel och trädlärka)

Klimatiska notiser. Våren kommer påfallande hastigt. Ännu i början av april råder vinter. 1943 försvann snön hastigt under tiden 15—23. IV. Därefter följde en mycket varm period med lövsprickning för björk kring

den 1 maj. Frost om våren sällsynt, 1943 endast natten mellan den 20. och 21. V. — 1941 kom vintern mycket tidigt. Marken frös redan kring den 5. X. och tinade sedan icke upp. 1943 åter hade en mycket mild höst och först december medförde svag köld. Först i början av januari 1944 kom det rikligare med snö, och då voro markerna nästan ofrusna.

II. Fågelfaunan.

De anspråkslösa uppgifterna över vinterfåglar och flyttningen meddelas nedan i särskilda kapitel. Det är att märka att systematiska iakttagelser icke gjorts, att jag varit frånvarande under en del av flyttningstiden våarana 1942 och 1943 och ej denna tid besökt Syväridalen, där enligt uppgift mycket flyttfåglar kan iakttagas.

Den stora tabellen (Tab. 2) upptager resultatet av exkursioner, gjorda i Jandeba-gebitet 15. V.—2. VI. 43 och i Syväridalen och dess omnejd 3—10. VI. 43. De angivna talen i vänstra tabellhälfthen ange observerade par, sjungande hanar eller enskilda fåglar, som kunde räknas som par. Individantalet i en flock har halverats för att återföras på enheten „par“. Summan par utgör 2218, vilket måhända är ett tillräckligt stort tal för att ge en ungefärlig uppfattning om den kvantitativa sammansättningen. Det är att märka att talen ej kunna omräknas till någon bestämd ytenhet (undantag: Kol. A 1). De allmännare arterna ha måhända i vissa fall (Syväridalen) blivit missgynnade i proportion till de sällsyntare på grund av mindre noggrann observation. Likaså kunna tysta arter förbigås, då jag på mina exkursioner huvudsakligen stöder mig på mitt hörselsinne. — Jag har sökt begränsa de noterade fåglarna till ett bälte på 50 m. bredd, för att i någon mån minska sistnämnda felkälla.

I högra tabellhälfthen ha de angivna talen omräknats till % av totalantalet i de olika kolumnerna: dominansvärdet.

1. Vinterfåglar.

Fågelfaunans sammansättning om vintern framgår av tabell 1. Det är att observera att samtliga iakttagelser äro gjorda å Jandebaområdet, där beståndet säkert ej är lika individrikt som i Syväridalen. Kulturfåglar, sådana som *Passer*-arterna, saknas helt. Sifforna i kolumnerna visa antalet observerade individer på smärre exkursioner. De olika spalterna kunna ej jämföras direkt, då de icke omfatta helt samma områden och exkursionerna icke äro utförda på bestämda väglängder, men då talen för *Parus atricapillus borealis* äro av ungefär samma storleksklass och denna art är den enda något så när stationära och dessutom frekvens-jämnast, kan en för-

Tabell 1. Vinterfåglar vid Jandeba 1941—44. (Individantal; + i kol. för januari 1944 betecknar iakttagelse gjord av annan person än förf.)
(*Vorkommen der Wintervögel bei Jandeba 1941—44 [Beobachtete Individuenzahlen]*).

	Febr.— mars 1942	Jan.— mars 1943	Oktober 1943	Nov.-dec. 1943	Januari 1944	A n m.
Corvus corax	6	4	5	4	12	
Corvus corone cornix	17	2	5	60	5	
(Coloeus monedula)	—	—	(10)	—	—	
Pica pica	10	2	4	20	10	
Garrulus glandarius	6	4	3	3	+	
(Carduelis carduelis)	—	—	5	—	—	
Carduelis linaria	25	(Fr. o. m. 9. 3. 43)	100-tal	65	2 +	
Pyrrhula pyrrhula	(22. 3. 42)	(19. 3. 43)	25	52	2	
Pinicola enucleator	—	—	—	—	5	
Loxia curvirostra	38	20	—	—	—	
(Fringilla coelebs)	—	—	(+)	—	—	
Emberiza citrinella	—	—	10	8	3	
(Chloris chloris)	(18. 3. 42)	—	—	—	—	
(Plectrophenax nivalis)	—	—	(4)	(2)	—	
Certhia familiaris	5	7	14	7	2	
Parus major	12	7	51	9	5	
Parus cristatus	1	—	—	1	—	
Parus ater	—	—	—	—	4	
Parus atricapillus	61	58	65	73	60	
Aegithalos caudatus	6	—	140	23	20	
Regulus regulus	—	—	36	2	2	
Bombycilla garrulus	—	—	12	+	1	
(Turdus pilaris, viscivorus, ericetorum & musicus)	—	—	(+)	—	—	
(Erithacus rubeculus)	—	—	(6)	—	—	
Dryobates major	13	8	3	4	2	
Dryobates minor	4	2	3	2	2	
Dryobates leucotus	5	1	—	—	—	
Picoides tridactylus	1	—	—	1	—	(Okt.—dec. 42)
Dryocopus martius	—	—	—	2	—	
Accipiter nisus	1	—	—	—	—	
Strix nebulosa lapponica	—	—	—	—	—	(7. XI. 42 (1 ex.))
Strix aluco	—	—	—	1	—	
(Anser sp.)	—	—	(250)	—	—	(8—12. X. 42)
Tetrao urogallus	3	—	—	—	—	
Lyrurus tetrix	10	6	—	1	+	
Lagopus lagopus	8	3	—	—	—	
Tetrastes bonasia	3	2	5	6	2	

siktig jämförelse möjligen försvaras. Inom parentes anföras arter, som anträffats endast under flyttningstiden i oktober eller som anlant först i mars (*Chloris*). Om dessa arter frånräknas erhålles 30 arter vinterfåglar för Jandebaområdet och av dem äro många mycket sällsynta. Det är att märka att alla notiser bygga uteslutande på egna iakttagelser. Det är mycket sannolikt att t. ex. flere ugglearter blivit skjutna av soldaterna. Enligt PALMGREN voro ju ugglorna rätt vanliga på västra Aunusnåset om vintern. Det förefaller dock troligt att ugglorna ej uppträtt lika talrikt å mitt område.

Kolumnen för oktober 1943 upptager som synes flere flyttfåglar.

Följande arter ha märkbart avtagit i antal 1943 jämfört med vintern 1941—42: *Garrulus glandarius*, *Dryobates major*, *Tetrao urogallus*, *Lyrurus tetrrix*, *Lagopus lagopus*. Åtminstone beträffande hönsfåglarna måste minskningen tillskrivas kriget och krigsbullret. Jandebaområdet låg vid frontlinjen. Tjäder och orre voro mycket vanliga våren 1942 och deras spel hördes överallt under april-morgnarna. Soldaterna jagade dem intensivt.

Hösten 1943 var lång och mild, detta i skarp motsats till 1941, då vintern kom redan i oktober. Först i början av januari 1944 kom snö i större mängd. Detta förklarar måhända att *Pyrrhula* och *Regulus funnos* i januari 1944 (sällsynt), medan de ej observerades 1942 och 1943 under årets första månader. *Loxia* och *Dryobates leucotus* visade sig ej hösten 1943 och vintern 1944 (januari).

2. Ankomstdagar för flyttfåglar till Jandeba våren 1942 och 1943.

	1942	1943
<i>Chloris chloris</i>	18. III.	
<i>Fringilla coelebs</i> , ♂	10. IV.	2. IV.—8. IV.
<i>Emberiza citrinella</i>	11. IV.	2. IV.
<i>Alauda arvensis</i>	16—19. IV.	2. IV.
<i>Turdus viscivorus</i>	20. IV.	15. IV.
<i>T. musicus</i>	21. IV.	16. IV.
<i>T. ericetorum</i>	22. IV.	17. IV.
<i>Motacilla alba</i> , ♂	19—21. IV.	19. IV.
<i>Anthus pratensis</i>	19. IV.	
<i>Carduelis spinus</i>	19. IV.	
<i>Erithacus rubeculus</i>	21—22. IV.	19. IV.
<i>Fringilla montifringilla</i> , ♂	21. IV.	23. IV.
<i>Columba palumbus</i>	22. IV.	

Corvus frugilegus		21. IV.
Motacilla flava		23. IV.
Milvus migrans		23. IV.
Fringilla coelebs, ♀	23. IV.	
Buteo lagopus	23. IV.	
Tringa ochropus	25. IV.	
Oenanthe oenanthe	29. IV.	19. IV.
Capella gallinago		27. IV.
Anthus trivialis	30. IV.	27. IV.
Phoenicurus phoenicurus	12. V.	
Cuculus canorus	13—15. V.	
Phylloscopus trochilus	13. V.	
Muscicapa hypoleuca	13. V.	
Phylloscopus collybita	13. V.	
Phylloscopus sibilatrix	15. V.	
Carpodacus erythrinus		21. V.
Sylvia atricapilla		22. V.
Phylloscopus nitidus viridanus		29. V.

Övriga fenologiska data 1942 och 1943.

Gonepteryx rhamni	17. IV. 42
Vanessa antiopa	19. IV. 42
Vanessa urticae	21. IV. 42
Brephos parthenias	21. IV. 42
Geotrupes stercorarius	12. V. 42

De första blomningsdagarna:

Alnus incana	23. IV. 42	
Tussilago farfara	23. IV. 42	
Eriophorum vaginatum	29. IV. 42	
Chamaedaphne calyculata	27. IV. 43	
Eriophorum vaginatum	27. IV. 43	
Viola epipsila	10. V. 43	
Vaccinium myrtillus	12. V. 43	(allm. bl. 18. V)
Trollius europaeus	20. V. 43	(allm. bl. 29. V)
Prunus padus	21. V. 43	
Geranium silvaticum	28. V. 43	
Convallaria majalis	29. V. 43	
Potentilla erecta	5. VI. 43	
Aconitum septentrionale	9. VI. 43	

3. Sommarfåglar.

A. Jandebaområdet.

Inom detta område har jag varit mer eller mindre bofast. Exkursioner ha gjorts från bostadskorsun högst 8 km. i riktning SW—N—E.

A 1. *Korpijärvi-provytan*. Uppteckningen har gjorts under tiden 24*—30. V. 43 och 11—12. VI. 43. Den kvantitativa bestämningen gjordes ej fullt systematiskt och det är svårt att ange någon korrektionskoefficient. Enligt Tab. 2 Kol. A 1 konstaterades å ytan (ca 1.06 km²) 219 par (eller sjungande hanar). Enligt min uppskattning kunde vid en noggrannare undersökning ca 240 par per km² ha påträffats. Jämfört med de resultat man kommit till i Finland på liknande biotoper, t. ex. SOVERI 1940¹⁾, förefaller detta tal lågt.

På sid. 120 har genom prickar å små figurer, motsvarande Korpijärviområdet inritats de viktigaste arternas förekomst (fig. 3).

Följande nio arter ha ett *dominansvärde över 3 %*:

<i>Fringilla coelebs</i>	32,5	<i>Regulus regulus</i>	3,7
<i>Muscicapa hypoleuca</i>	8,2	<i>Turdus ericetorum</i>	3,7
<i>Anthus trivialis</i>	6,4	<i>Phylloscopus trochilus</i>	3,2
<i>Erithacus rubecula</i>	6,0	<i>Parus atricapillus</i>	3,2
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	5,5		

Följande arter ha påträffats å provrutan och för övrigt endast i Jandebaområdet:

<i>Emberiza rustica</i>	0,9	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0,45
<i>Parus major</i>	1,4	<i>Surnia ulula</i>	0,45
<i>Muscicapa parva</i>	2,3		

— Det typiska för området är följande:

1) *Fringilla coelebs* höga dominansvärde i jämförelse med de övriga. Arten jämnt utbredd över området (fig. b).

2) *Muscicapa hypoleucas* placering som nummer 2. Även denna art har en rätt jämn utbredning (fig. c). Kombinationen aspgren vanligast å artens biotop.

3) *Anthus trivialis* jämförelsevis rikliga förekomst förklaras av öppna försumpade skogsgläntor och tallmyrsavsnitt (fig. g).

¹⁾ SOVERI, J., Die Vogelfauna von Lammi, ihre regionale Verbreitung und Abhängigkeit von den ökologischen Faktoren. Acta Zool. Fenn. 27: 1—176.

Tabell 2.

Sommarfåglar 1943.

	Jandeboområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Paarantal (Paare)						
Corvus corax	—	1	—	1	1	—	—
C. corone cornix	(1)	2	6	41	—	4	3
Coloeus monedula	—	—	—	79	—	4	—
Pica pica	(1)	2	2	12	—	3	1
Garrulus glandarius	1	1	1	—	—	—	1
Sturnus vulgaris	—	—	—	46	—	6	—
Chloris chloris	—	+	—	3	—	1	—
Carduelis spinus	6	14	2	4	2	2	5
C. linaria	—	—	—	—	—	—	1
C. cannabina	—	—	—	2	—	—	—
Pyrrhula pyrrhula	2	4	1	1	—	—	—
Carpodacus erythrinus	1	1	3	36	—	2	3
Loxia curvirostra	4	9	7	7	6	10	5
L. pytyopsittacus	—	2	—	—	2	—	2
Fringilla coelebs	71	123	18	49	20	28	40
Passer domesticus	—	—	—	57	—	—	—
P. montanus	—	—	—	11	—	5	—
Emberiza citrinella	—	1	3	35	2	10	—
E. aureola	—	—	—	—	—	1	—
E. rustica	2	5	—	—	—	—	—
Lullula arborea	—	—	—	—	—	—	3
Alauda arvensis	—	—	—	8	—	7	—
Anthus trivialis	14	41	13	13	16	12	15
A. pratensis	—	—	—	—	—	—	—
Motacilla flava	—	—	—	5	—	—	2
M. alba	—	—	3	27	—	3	—
Certhia familiaris	—	2	—	—	—	—	—
Parus major	3	2	1	—	—	—	—
P. cristatus	—	—	—	—	2	—	—
P. atricapillus borealis	7	20	5	2	4	2	9
Aegithalos caudatus	1	7	—	—	1	—	3
Regulus regulus	8	3	1	1	—	—	2
Lanius excubitor	—	—	—	—	—	—	1
L. collurio	—	—	—	3	—	—	—
Muscicapa striata	5	6	3	5	4	2	5
M. hypoleuca	18	29	3	2	1	—	8
M. parva	5	4	—	—	—	—	—
Phyll. collybita abietinus	6	15	4	2	1	—	7

(Sommervögel 1943).

Hela området (Gesamtes Geb.)	Jandebaområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Dominansvärden, % (Dominanzwerte, %)						
3	—	0.2	—	0.1	0.8	—	—
56	—	0.4	3.9	5.0	—	1.9	1.4
83	—	—	—	9.8	—	1.9	—
20	—	0.4	1.3	1.5	—	1.4	0.5
4	0.5	0.2	0.6	—	—	—	0.5
52	—	—	—	5.8	—	2.8	—
4	—	—	—	0.4	—	0.5	—
35	2.7	3.0	1.3	0.5	1.6	0.9	2.3
1	—	—	—	—	—	—	0.5
2	—	—	—	0.2	—	—	—
8	0.9	0.9	0.6	0.1	—	—	—
46	0.5	0.2	1.9	4.4	—	0.9	1.4
48	1.9	1.9	4.5	0.9	4.7	4.7	2.3
6	—	0.4	—	—	1.6	—	0.9
349	32.5	26.5	11.5	6.0	15.6	13.1	18.7
57	—	—	—	6.9	—	—	—
16	—	—	—	1.3	—	2.3	—
51	—	0.2	1.9	4.3	—	4.7	—
1	—	—	—	—	—	0.5	—
7	0.9	1.1	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	1.4
15	—	—	—	1.0	—	3.3	—
124	6.4	8.8	8.3	1.6	12.5	5.6	7.0
—	—	—	—	—	—	—	—
7	—	—	—	0.6	—	—	0.9
33	—	—	1.9	3.3	—	1.4	—
2	—	0.4	—	—	—	—	—
6	1.4	0.4	0.6	—	—	—	—
2	—	—	—	—	1.6	—	—
49	3.2	4.3	3.2	0.2	3.1	0.9	4.2
12	0.5	1.5	—	—	0.8	—	1.4
15	3.7	0.6	0.6	0.1	—	—	0.9
1	—	—	—	—	—	—	0.5
3	—	—	—	0.4	—	—	—
30	2.3	1.3	1.9	0.6	3.1	0.9	2.3
61	8.2	6.2	1.9	0.2	0.8	—	3.7
9	2.3	0.9	—	—	—	—	—
35	2.8	3.2	2.6	0.2	0.8	—	3.3

Tabell 2 (forts.)

	Jandeboområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Paarantal (Paare)						
<i>Ph. trochilus acredula</i>	7	31	24	54	14	27	27
<i>Ph. sibilatrix</i>	12	28	3	1	2	1	2
<i>Ph. nitidus viridanus</i>	2	—	—	—	—	—	—
<i>Locustella naevia</i>	—	—	—	2	—	—	—
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	—	—	—	14	—	—	1
<i>A. schoenobaenus</i>	—	—	—	1	—	—	—
<i>Hippolais icterina</i>	—	—	—	2	—	—	2
<i>Sylvia borin</i>	5	2	5	40	5	11	10
<i>S. atricapilla</i>	2	8	1	2	—	1	2
<i>S. communis</i>	—	—	2	64	—	22	5
<i>S. curruca</i>	—	2	1	1	2	1	3
<i>Turdus pilaris</i>	1	+	—	13	—	3	1
<i>T. viscivorus</i>	1	6	—	1	8	—	7
<i>T. ericetorum philomelus</i>	8	17	2	1	1	4	4
<i>T. musicus</i>	1	5	—	1	5	4	4
<i>Oenanthe oenanthe</i>	—	—	3	13	1	1	—
<i>Saxicola rubetra</i>	—	—	3	17	1	7	4
<i>Phoenicurus phoenic.</i>	6	23	9	2	10	—	7
<i>Luscinia luscinia</i>	—	—	—	17	—	1	1
<i>Erithacus rubeculus</i>	13	13	—	—	1	—	2
<i>Troglodytes troglodytes</i>	1	—	—	—	—	—	—
<i>Hirundo rustica</i>	—	—	4	21	—	3	—
<i>Delichon urbica</i>	—	—	3	28	—	10	—
<i>Riparia riparia</i>	—	—	—	17	—	—	—
<i>Apus apus</i>	—	—	—	—	5	—	3
<i>Caprimulgus europaeus</i>	—	1	4	—	1	—	—
<i>Dryobates major</i>	—	2	1	4	2	—	—
<i>Dryocopus martius</i>	—	+	2	—	1	—	—
<i>Iynx torquilla</i>	—	1	1	5	—	1	1
<i>Cuculus canorus</i>	2	9	3	4	2	4	4
<i>Surnia ulula</i>	1	—	—	—	—	—	—
<i>Strix uralensis</i>	—	1	—	—	—	—	—
<i>Falco subbuteo</i>	—	—	—	2	—	—	—
<i>F. columbarius aesalon</i>	—	—	—	?	—	—	—
<i>F. tinnunculus</i>	—	—	—	3	—	1	—
<i>Buteo buteo intermedius</i>	—	1	—	1	—	—	1
<i>Milvus migrans</i>	—	—	—	2	—	—	—
<i>Pernis apivorus</i>	—	2	—	1	1	—	2

Hela området (Gesamtes Geb.)	Jandebaområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Dominansvärden, % (Dominanzwerte, %)						
184	3.2	6.7	15.4	6.6	10.9	12.6	12.6
49	5.5	6.0	1.9	0.1	1.6	0.5	0.9
2	0.9	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	0.2	—	—	—
15	—	—	—	1.7	—	—	0.5
1	—	—	—	0.1	—	—	—
4	—	—	—	0.2	—	—	0.9
78	2.3	0.4	3.2	4.9	3.9	5.1	4.7
16	0.9	1.7	0.6	0.2	—	0.5	0.9
93	—	—	1.3	7.8	—	10.3	2.3
10	—	0.4	0.6	0.1	1.6	0.5	1.4
18	0.5	—	—	1.6	—	1.4	0.5
23	0.5	1.3	—	0.1	6.3	—	3.3
37	3.6	3.7	1.3	0.1	3.9	1.9	1.9
20	0.5	1.1	—	0.1	3.9	1.9	1.9
18	—	—	1.9	1.6	0.8	0.5	—
32	—	—	1.9	2.1	0.8	3.3	1.9
57	2.8	4.9	5.8	0.2	7.8	—	3.3
19	—	—	—	2.1	—	0.5	0.5
29	6.00	2.8	—	—	0.8	—	0.9
1	0.5	—	—	—	—	—	—
28	—	—	2.6	2.6	—	1.4	—
41	—	—	1.9	3.4	—	4.7	—
17	—	—	—	2.1	—	—	—
8	—	+	—	—	3.9	—	1.4
6	—	0.2	2.6	—	0.8	—	—
9	—	0.4	0.6	0.5	1.6	—	—
3	—	+	1.3	—	0.8	—	—
9	—	0.2	0.6	0.6	—	0.5	0.5
28	0.9	1.9	1.9	0.5	1.6	1.9	1.9
1	0.5	—	—	—	—	—	—
1	—	0.2	—	—	—	—	—
2	—	—	—	0.2	—	—	—
?	—	—	—	?	—	—	—
4	—	—	—	0.4	—	0.5	—
3	—	0.2	—	0.1	—	—	0.5
2	—	—	—	0.2	—	—	—
6	—	0.4	—	0.1	0.8	—	0.9

Tabell 2 (forts.)

	Jandebaområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Paarantal (Paare)						
Pandion haliaetus	—	—	—	—	1	—	—
Anas platyrhyncha	—	4	—	—	—	—	—
Anas crecca	—	1	—	—	—	—	—
Anas penelope	—	1 ?	—	—	—	—	—
Bucephala clangula	—	—	—	—	1	—	—
Colymbus arcticus	—	—	—	1	—	—	—
Columba palumbus	—	—	—	8	—	4	—
Charadrius dubius curonicus	—	—	—	2	—	—	—
Vanellus vanellus	—	—	—	6	—	2	—
Actitis hypoleucos	—	+	1	6	—	—	1
Tringa ochropus	(1)	1	4	1	1	1	—
Tr. nebularia	—	1	—	1	—	—	—
Numenius arquata	—	—	—	1	—	—	—
Capella gallinago	—	2	2	+	—	—	—
Scolopax rusticola	1	2	2	+	—	—	—
Larus canus	—	1	—	2	1	—	—
L. fuscus	—	—	—	2	—	—	—
Grus grus	—	1	—	—	—	2	—
Crex crex	—	—	—	3	—	1	—
Tetrao urogallus	1	+	—	—	—	—	—
Lyrurus tetrix	—	1	—	1	—	—	2
Tetrastes bonasia	1	4	—	—	—	—	2
Lagopus lagopus	—	+	—	—	—	—	—
Coturnix coturnix	—	—	—	2	—	—	—
Summa	219	465	156	822	128	214	214

4) *Phylloscopus sibilatrix* (fig. d). Denna art är en mycket typisk karaktärsfågel. Så höga dominansvärden för arten har ej uppgivits i Finland. OLOF PALMGREN har fäst sig vid artens talrikhet i jämförelse med lövsångaren. Det förefaller som om grönsångaren skulle vikariera för lövsångaren i blandskogen av typen „torr Betula-Pinus-Myrtillus“. Det är f. ö. mycket påfallande att arten förekommer speciellt i gränsgebit mellan björk- och tallskogar. Detta kan lätt konstateras i Syväridalen, där brokigheten i skogen ej är så stor som vid Jandeba.

Hela området (Gesamtes Geb.)	Jandebaområdet (Jandebagebiet)			Syväriområdet (Swirgebiet)			
	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄
	Dominansvärden, % (Dominanzwerte, %)						
1	—	—	—	—	0.8	—	—
4	—	0.9	—	—	—	—	—
1	—	0.2	—	—	—	—	—
1?	—	0.2	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	0.8	—	—
1	—	—	—	0.1	—	—	—
12	—	—	—	1.0	—	1.9	—
2	—	—	—	0.2	—	—	—
8	—	—	—	0.7	—	0.9	—
8	—	+	0.6	0.7	—	—	0.5
8	—	0.2	2.6	0.1	0.8	0.5	—
2	—	0.2	—	0.1	—	—	—
1	—	—	—	0.1	—	—	—
4	—	0.4	1.3	+	—	—	—
5	0.5	0.4	1.3	+	—	—	—
4	—	0.2	—	0.2	0.8	—	—
2	—	—	—	0.2	—	—	—
3	—	0.2	—	—	—	0.9	—
4	—	—	—	0.4	—	0.5	—
1	0.5	+	—	—	—	—	—
4	—	0.2	—	0.1	—	—	0.9
7	0.5	0.9	—	—	—	—	0.9
+	—	+	—	—	—	—	—
2	—	—	—	0.2	—	—	—
2 218	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

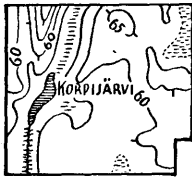
5) *Regulus* och *Turdus ericetorum* förekomma främst i de renare granskogstyperna (fig. i och j). Detta gäller även *Muscicapa parva* och *Phylloscopus collybita abietinus* (fig. l och f).

6) *Phylloscopus trochilus acredula* uppträder främst på våta *Betula*-dominerade platser (björkkärr och fuktiga lövsänkor) (fig. e).

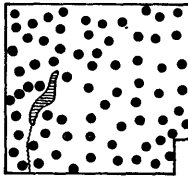
7) *Sylvia borin* och *S. atricapilla* hålla sig främst till buskmarkerna kring Korpjärvi (fig. m).

8) Blandskogens särart framgår av *Muscicapa parva*'s förekomst. På 1 km² påträffades 5 st. sjungande hanar och i omnej-

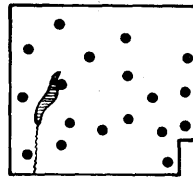
Fig. 3. Några fågelarters utbredning på Korpjärvi-provytan.
(Die Verbreitung einiger Vogelarten auf der Korpjärvi-Probefläche.)

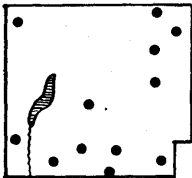
a. Korpjärvi-området

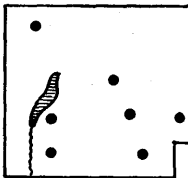
b. *Fringilla coelebs*

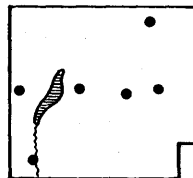
c. *Muscicapa hypoleuca*

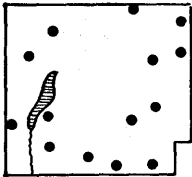
d. *Phylloscopus sibil.*

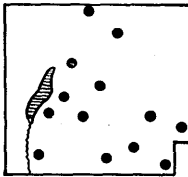
e. *Ph. trochilus*

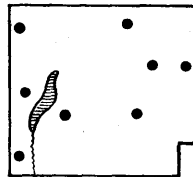
f. *Ph. collybita abiet.*

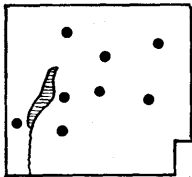
g. *Anthus trivialis*

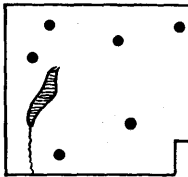
h. *Erithacus rubecula*

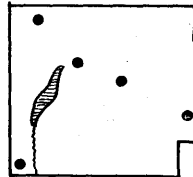
i. *Regulus regulus*

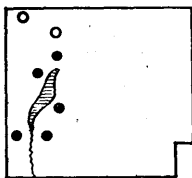
j. *Turdus ericet. phil.*

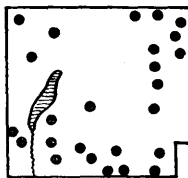
k. *Phoenicurus phoenic.*

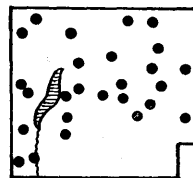
l. *Muscicapa parva*

m. *Sylvia borin* ●
Sylvia atricap. ○

n. *Anthus trivialis* +
Phylloscopus sibil.

o. *Turdus* + *Regulus* +
Ph. collybita + *M. parva*

den därtill ytterligare 4. Under tiden 3—10. VI. noterades icke en enda individ av denna art i Syväri-dalen och det nordligare belägna skogsområdet. Ej heller PALMGREN har observerat arten. Arten förekommer främst i högväxt granskog med inblandad björk och asp, där markvegetationen består av ovan (i kapitlet om naturförhållandena) nämnda fordrande växtarter. Arten uppträder även i björkdominerad skog, om blott gran finnes därtill. Arten är mycket rörlig i höjdläge: sjunger stundom högt uppe i någon trädskrona och är plötsligt nere vid marken. Sången är mycket kännspek och kan knappast förväxlas med andras. Ett lockläte liknar den grå flugsnapparens.

Muscicapa striata synes icke ännu i slutet av maj ha anlant till området. Först den 11. VI. observerades flere ex. Även trädgårdssångaren hade först då börjat sjunga på allvar.

Fig. *n* och *o* ha sammanställts för att visa den olikartade utbredningen hos vissa arter. Fig. *n* visar samtidigt den björk-talldominerade skogen i motsats till fig. *o*, som åskådliggör den grandominerade skogen.

A 2. Följande arter ha sommartid iakttagits här, men ej på Korpjärvi-rutan:

<i>Corvus corax</i>	<i>Pernis apivorus</i>
<i>Chloris chloris</i>	<i>Anas platyrhynchos</i>
<i>Loxia pytyopsittacus</i>	<i>A. crecca</i>
<i>Emberiza citrinella</i>	<i>A. penelope?</i>
<i>Certhia familiaris</i>	<i>Actitis hypoleucos</i>
<i>Sylvia curruca</i>	<i>Tringa ochropus</i>
<i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>Tringa nebularia</i>
<i>Dryobates major</i>	<i>Capella gallinago</i>
<i>Dryocopus martius</i>	<i>Larus canus</i>
<i>Lynx torquilla</i>	<i>Grus grus</i>
<i>Strix uralensis</i>	<i>Lyrurus tetrix</i>
<i>Buteo buteo zimmerm.</i>	<i>Lagopus lagopus</i>

Av dessa ha *Certhia*, *Strix uralensis*, *Anas*-arterna och *Lagopus* ej observerats i Syväriområdet. De många nya arterna i jämförelse med Korpjärvi-området beror främst på områdets storlek, men sammansättningen visar även på andra naturförhållanden, speciellt sumpmarkernas fåglar (*Strix*, *Circus*, *Tringa*-arterna, *Capella*, *Grus*, *Lagopus*) och sjöarnas (*Anas*, *Larus*, *Actitis*). Förekomsten av *Corvus corax*, *Loxia pytyopsittacus*, *Emberiza citrinella*, *Caprimulgus*,

Dryocopus och *Lynx* är uttryck för ödemarksskogar med tallmoar och i detta fall även av människan avverkade skogspartier. Detta sistnämnda kommer tydligt fram i större frekvens för *Anthus trivialis*, *Turdus viscivorus*, *T. musicus*, *Phoenicurus*. *Phylloscopus trochilus acredulas* riklighet beror på förekomst av björkkärr o. dyl. *Chloris* och *Sylvia curruca* ha observerats i gles blandskog vid bäckar.

I skogsområdet ha ej påträffats *Oenanthe*, *Saxicola*, *Delichon*, *Hirundo*, *Motacilla*-arterna och *Sylvia communis*.

Phylloscopus sibilatrix har ännu högre dominansvärde än å Korpjärvi-rutan, medan *Muscicapa parva* är sällsyntare.

A 3. *Linjevägens och järnvägens fåglar*. I jämförelse med terrängen vid sidan om vägarna uppvisas ett tillskott av följande „kulturgynnade“ arter.

<i>Emberiza citrinella</i>	<i>Saxicola rubetra</i>
<i>Motacilla alba</i>	<i>Hirundo rustica</i>
<i>Sylvia communis</i>	<i>Delichon urbica</i>
<i>Oenanthe oenanthe</i>	

Av dessa arter finnas dock *Emberiza*, *Oenanthe* och *Saxicola* sällsynt i skogsmark söderom Syväri, ehuru ej i Jandeba-trakten.

Phylloscopus trochilus acredula uppvisar hög frekvens, föranledd av uppväxande lövbuskar och lövträd på de tidigare kalhuggna ytorna vid sidan av vägen och järnvägen.

B. Syväriområdet.

Anteckningarna bygga på en veckas exkursioner 3.—10. VI. 1943. Förutom själva Syväridalen från Uslanka i väster till Variiai öster besöktes skogsmark söderom Syväri och dessutom gjordes itvå exkursioner norrut i Vaaseninjokis dal och i trakten norrom Syväri station.

Följande arter observerades i Syväri området, men ej vid Jandeba (siffran anger antalet antecknade par):

<i>Coloeus monedula</i>	79	<i>Lullula arborea</i>	3
<i>Sturnus vulgaris</i>	46	<i>Alauda arvensis</i>	15
<i>Carduelis linaria</i> (?)	1	<i>Motacilla flava</i>	7
<i>C. cannabina</i>	2	<i>Lanius excubitor</i>	1
<i>Passer domesticus</i>	57	<i>Lanius collurio</i>	3
<i>P. montanus</i>	16	<i>Locustella naevia</i>	2
<i>Emberiza aureola</i>	1	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	15

<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1	<i>Bucephala clangula</i>	1
<i>Hippolais icterina</i>	4	<i>Colymbus arcticus</i>	1
<i>Luscinia luscinia</i>	19	<i>Columba palumbus</i>	12
<i>Riparia riparia</i>	17	<i>Charadrius curonicus</i>	2
<i>Parus cristatus</i>	2	<i>Vanellus vanellus</i>	6
<i>Apus apus</i>	8	<i>Numenius arquata</i>	1
<i>Falco subbuteo</i>	2	<i>Larus fuscus</i>	2
<i>F. tinnunculus</i>	4	<i>Crex crex</i>	2
<i>Milvus migrans</i>	2	<i>Coturnix coturnix</i>	2
<i>Pandion haliaetus</i>	1		

Av dessa 33 äro de flesta mer eller mindre bundna vid kulturbiotoper eller ängs- och lövbuskmarkerna vid Syväri. En mindre del är sjö- eller strandfåglar (*Acrocephalus schoenobaenus*, *Riparia*, *Bucephala*, *Colymbus*, *Charadrius* och *Larus fuscus*. Å strandängar därtill *Vanellus* och *Numenius*). Endast en mindre del är hemma i högre belägna marker: *Lullula*, *Lanius excubitor*, *Motacilla flava* (till en del), *Parus cristatus* och *Carduelis linaria* (?).

B 1. Syväridalen. De flesta av ovan uppräknade arter höra hemma i själva Syväridalen. Högre än 3% dominansvärde ha följande arter:

<i>Corvus cornix</i>	5.0	<i>Emberiza citrinella</i>	4.3
<i>Coloeus monedula</i>	9.6	<i>Motacilla alba</i>	3.3
<i>Sturnus vulgaris</i>	5.6	<i>Phylloscopus acredula</i>	6.6
<i>Carpodacus erythrinus</i>	4.4	<i>Sylvia borin</i>	4.9
<i>Fringilla coelebs</i>	6.0	<i>S. communis</i>	7.8
<i>Passer domesticus</i>	6.9	<i>Delichon urbica</i>	3.4

Om ock dominansvärdena kunde bli något andra, ifall observationerna fördelades annorlunda i avseende å förhållandet mellan bymark och den omgivande terrängen, visar likväl förteckningen att Syväridalens fågelsammansättning är helt avvikande från Jandebaområdets. Om vi frånse de rena byfåglarna är rikligheten av rosenfink och törnsångare den mest påfallande. Bofinkens låga dominansvärde är även anmärkningsvärd, troligen är det dock icke så lågt som ovanstående skulle ge vid handen.

Mycket typisk för dalslutningarna är *Acrocephalus dumetorum*. Den förekommer vanligen i frodiga lundsnår, där någon liten bäck rinner nedåt. Sanka ängsmarker med buskgrupper är *Luscinias* tillhåll. Denna art iaktogs och hördes speciellt rikligt i trakten Pograniselkä.

B 2. *Skogsmark söderom Syväri*. Här finns vidsträckta rena tallmoar, men även annatslags skog. Anmärkningsvärt höga dominansvärden ha *Anthus trivialis*, *Turdus viscivorus*, *Turdus musicus*, *Phoenicurus* och *Apus apus*. *Emberiza citrinella* och *Oenanthe* påträffades här i ren skogsterräng. De enda *Parus cristatus*, som iakttagits sommartid, noterades här.

B 3. *Exkursion längs väg genom kultur- och skogsmark* norrut i *Vaaseninjoki*-dalen. Den anmärkningsvärt rikliga förekomsten av *Sylvia communis* och *Saxicola* är påfallande. För övrigt liknar art sammansättningen och dominansvärdena mest Syväridalens.

B 4. *Omfattar huvudsakligast skogsmark av rätt heterogen natur*. *Lullula arborea* och *Lanius excubitor* ha påträffats endast här, på tallhedar. Såväl *Luscinia* som *Hippolais* och *Acrocephalus dumetorum* finnas på lövmark vid en bäck några km norrom Syväri station.

4. Höstflyttningsobservationer.

Då jag den 3. oktober 1943 återvände till fronten efter sommarvistelse i Finland, hade redan så gott som samtliga flyttfåglar lämnat trakten kring Jandeba. Endast trastar iakttogs till den 15. X. och rödhake till den 20. X. 43. Bofinkarna voro försvunna den 3. X., men ett par morgnar mellan den 15. och den 20. X. hördes flyktläten av bofink över linjevägen.

Redan den 3. X. iakttogs *Aegithalos*-flockar i tydlig flyttning söderut. Stjärtmesen var under oktober och november bland de vanligaste arterna. Flyttningen kulminerade i medlet av oktober. I december var arten påfallande sällsyntare och strykriktningen icke så genomgående söderut som tidigare.

Jämte stjärtmesen var gråsiskan den vanligaste förbiflyttaren om hösten. Speciellt om morgnarna syntes mindre flockar (2—8 ind.) flyga söderut på ca 100 m höjd. Flyttningen fortsatte ända till årets slut. I december konstaterades oftare en obestämd strykriktning, d. v. s. liksom hos stjärtmesen syntes det nu röra sig om fåglar utan utpräglad flyttningstendens.

Parus major flyttade söderut 8—12. X. 43. Arten betraktas ju i allmänhet som rätt stationär. Under dessa dagar iakttogs fyra flockar (7—10 ind. i varje flock) hastigt röra sig söderut. Flockarna flögo ryckvis över trädtopparna, slog sig ned i något träd för ett

ögonblick för att sedan fortsätta. Efter den 12. X. observerades ingen vidare flyttning och de fåtaliga kvarstannarna höllo sig till korsur och bebyggelse.

Regulus observerades ofta till den 19. X. och därefter endast den 15. XI. (2 ind.) och 17. I. 44 (likaså 2 ind.).

Coloeus iaktogs sträcka söderut på ca 150 m. höjd den 18—20. X. 43, men en stor del kvarstannare sågs i Syväridalen under november och december.

Bland övriga höstflyttningsobservationer må nämnas:

Anser sp. (flockar på 30—120 ind.)	8—12. X. 43.	8—12. X. 42.
Cygnus cygnus	30. X. 43. (medd. av Klas F. Olsson).	
Bombycilla garrulus	18. X., 29. X., 25. 11. 43, 18. 1. 44.	
Plectrophenax nivalis	31. X., 3. XI., 25. XI. 43.	
Eremophila alpestris flava	25. X. 43.	
Carduelis carduelis	28. X., 11. XII. 43.	
Strix nebulosa lapponica	7. XI. 42 (1 ex. skjutet).	
Picoides tridactylus	24. X. 42.	

5. Artförteckning.

Inom parentes anges summan av det iakttagna parantalet under exkursionerna maj—juni 1943. J = Jandebaområdet. S = Syväriområdet.

Corvus corax L. Observeras oftare höst- och vintertid än om sommaren. Ett par ännu i juni vid avfallsplats i Podporože. Om vintern vid Jandeba främst kring linjevägen (ex. 17. I. 44: 10 ex.). (J 1, S 2)

Corvus corone cornix (L.). I skogsområdet sparsamt, rikligare i Syväridalen. Synes till stor del flytta söderut (november 1943). Om vintern sparsamt. (J 8, S 48)

Corvus frugilegus L. Några ex. i Podporože 21. IV. 43.

Coloeus monedula (L.). Saknas på Jandebaområdet (sommartid). Vanlig i byarna å Syväriområdet. Häckar vanligtvis på gårdsvindar. Flyttning i oktober 1943, men en stor del stannar kvar över vintern. (S 83)

Pica pica fennorum Lönnb. De flesta boplatserna i lövträd på ängsmark och i skogskanter i Syväridalen. Om vinter och sommar även i skog vid Jandeba. (J 4, S 16)

Garrulus glandarius (L.). Sparsam förekomst. Vanlig vintern 1941—42 i Jandebaområdet, därefter mindre vanlig i frontavsnittet, medan arten oftare ses i skog några km bakom den främsta frontlinjen. (J 3, S 1)

Sturnus vulgaris L. Vanlig häckfågel i holkar i byarna i Syväriområdet. Holkarna äro i allmänhet högt uppspikade och sticka ut från trädkoppar och hustak. Sommaren 1942 ett par med bo i asp invid en korsuby å Jandebaområdet. 1. VI. 43 flerstädes boungar i byholkarna. (S 52)

Chloris chloris (L.). Sällsynt i Syväriområdet. Om våren hörd många

gångar vid Jandeba. Ej observerad vintertid. (S 4: Jurjevstsina, Uslanka, Pogost.)

Carduelis carduelis (L.). Ej observerad maj—juni 1943. I Syväridalen vid Samostra 28. X. 43 (5 ex.). Vid Jandeba under flyttning 24. X. och 11. XII. 43.

Carduelis spinus (L.). Tämliigen allmän sommartid. Ej observerad om vintern. (J 22, S 13)

Carduelis cannabina (L.). Syväriområdet i byn Jurjevstsina, 2 par invid hamnen, juni 1943. (S 2)

Carduelis linaria (+ *C. hornemanni*?). Gråsiska hörd endast en gång sommartid, i Syväridalen vid Jurjevstsina, juni 1943. Mycket vanlig förbi-flyttare höst och vår. Små flockar vintertid. Jag har ej varit i tillfälle studera fåglarna på nära håll och kan sålunda ej bestämma art eller ras. (S 1)

Pyrrhula pyrrhula (L.). Sparsam förekomst sommartid: Observerad såväl i granskog som på tallmyr och i lövbuskage. Höst och vår vanligare, januari—medlet mars (1942 och 1943) ej iakttagen. Återvänder från söder i slutet av mars och början av april. (J 7, S 1)

Carpodacus erythrinus (Pall.). Sällsynt i Jandebagebitet, vanlig i Syväridalen, där arten är karaktärsfågel på ängsmarker med lövbuskar och trädgrupper. Ett stort antal av de sjungande fåglarna äro ej rödfärgade och förefalla ofta ensamma (unga hanar?). (J 5, S 41)

Pinicola enucleator (L.). Observerad endast två gånger. 15. I. 44: fyra ind. i flykt ovan trädtopparna å Jandebaområdet; 16. I. 44: en sjungande fågel invid en korsu.

Loxia pytyopsittacus Borkh. Sällsynt i tallskog (Pogost, Radvinajärvi, Kanajärvi). (J 2, S 4)

Loxia curvirostra L. Vanlig 1942 och första halvåret 1943. Sedan oktober 1943 ej observerad Maj—juni 1943 flockar på 5—35 ind. Bo i gran på ca 5 m höjd vid Jandeba i slutet av mars 1942. (J 20, S 28)

Fringilla coelebs L. Mycket allmän. I Syväridalens kulturgebit är artens dominansgrad påfallande låg, dock sannolikt högre än 6% såsom i Tab. 2: Kol. B 1. På rutan vid Korpijärvi över 30%. Bortflyttat 1943 redan före 3. X. (J 212, S 137)

Fringilla montifringilla L. Under vårflyttningen sparsamt.

Passer domesticus (L.). Ej observerad i Jandebaområdet. Vanlig i byarna i Syväriområdet. (S 57)

Passer montanus (L.). Endast i Syväriområdet. I Vaaseni förekommer arten till 1/6 av gråsparvens antal, men i vissa avsides liggande byar kan man påträffa endast *P. montanus*. Denna art synes göra längre utflykter från byarna än släktingen. (S 16)

Emberiza citrinella L. Om sommaren sparsamt vid Jandeba, huvudsakligast vid linjevägen. Vanlig i Syväridalen i närheten av byarna och i skogskanterna. Sällsynt i ödemarken på huggna tallmoar. Om vintern i Jandebaområdet sällsynt vid stall (fåtaligt). (J 4, S 47)

Emberiza aureola Pall. En hane vid Pogost i närheten av Vaaseninjoki 4. VI. 43. (S 1)

Emberiza rustica Pall. Observerad endast inom Jandebaområdet på

eller invid mindre skogskärr. Sitter vanligen högt i någon trädtopp och låter höra en svag sång. (J 7)

Plectrophenax nivalis (L.) Observerad under höstflyttningen 1943.

Lullula arborea (L.). Endast i Syväriområdet, Förekommer på öppna tallhedar mellan Jurjevstsina och järnvägsbron vid Syväri. 3 sj. hanar juni 1943. (S 3)

Alda arvensis L. Endast i Syväriområdet. (Hörd även vid Jandeba på åkerfält på fientliga sidan.) (S 13)

Eremophila alpestris flava (Gmel.). Observerad i oktober 1943.

Anthus t. trivialis (L.). Allmän. Speciellt i skogsgläntor och på tallmyrar. Gynnad av skogshuggningen. (J 68, S 56)

Anthus pratensis (L.). Ej observerad maj-juni 1943. Sommaren 1942 några gånger. Ses i april vid vårflyttningen. PALMGREN har 1943 funnit bo av arten i Uslanka.

Motacilla flava L. Sparsamt på Syväriområdet vid fuktig äng, myr- och mosskant (Jurjevstsina, Uslanka, Podporože). Boungar 4. VI. 43 vid Pajarinsuu. (S 7)

Motacilla alba L. Vanlig i kulturbiotoper vid Syväri. Vid linjevägen i Jandebagebitet, ej observerad i skogsområdet. (J 3, S 30)

Certhia familiaris L. 1943 om sommaren ej observerad vid Syväri, sällsynt å Jandeba-området. Rätt rikligt förekommande höstetid med allt mera avtagande frekvens mot våren. (J 2)

Parus major L. Juni 1943 ej observerad i Syväriområdet. De observerade paren vid Jandeba huvudsakligast i närheten av soldaternas boplatser i skogen. Oktober 1943 vanlig i byarna Variai och Podporože i Syväridalen. Om vintern sparsamt vid korsurna. även i främsta linjen. Höstflyttning 8—12. X. 43. (J 6)

Parus cristatus L. Ej observerad sommartid i Jandebaområdet. — 2 par i talldominerad skog söderom Syväri nära Radvinajärvi den 8. VI. 43. Om vintern sällsynt vid Jandeba (t. ex. 1 ex. i slutet av dec. 1943 vid en stödjepunkt). (S 2)

Parus ater L. Enda iakttagelse: 4 ex. i granskog vid fältkök nära Jandeba 1. I. 44.

Parus atricapillus borealis Selys. Allmän. Om vintern den vanligaste mesarten. (J 32, S 17).

Aegithalos caudatus (L.). Sparsamt sommartid. Oktober—november 1943 mycket vanlig strykning söderut. Vintertid olika frekvens under olika år. (J 8, S 4)

Regulus regulus (L.). Här och där sommartid. Synes flytta i oktober (1943). Ej noterad vintertid 1942. 15. XI. 43 och 17. I. 44 (2 ex.) (J 12, S 3)

Lanius excubitor L. En sjungande hane på tallhed (*Lullula*-lokal) mellan Jurjevstsina och järnvägen 4. VI. 43. (S 1)

Lanius collurio L. Tre par observerades juni 1943 i Syväridalen i buskmarker. (S 3)

Bombycilla g. garrulus (L.). Observerad 18. X, 29. X, 25. XI. 43 och 18. I. 44 (vid sistnämnda tillfälle ett ensamt ex. vid Jandeba).

Muscicapa striata (Pall.). Tämligen allmän. Ankom sent våren 1943 och alla hade ej ännu anlänt vid noteringarna i maj i Tab. 2. (J 14, S 16)

Muscicapa hypoleuca (Pall.). Mycket vanlig i Jandebagebitet, sparsamare i Syväriområdet. Föredrar skogsmark med asp och gran. Endast en gång observerad i by (Uslanka). — Bobyggnad i asp på 4.5 m:s höjd, 22. V. 43. (J 50, S 11)

Muscicapa parva Bechst. Nio sjungande hanar noterade i blandskogsavsnittet av Jandebaområdet maj—juni 1943 på ca 3 km² stor areal i grandominerad skog av OMT eller OMaT. Se även ovan. (J 9)

Phylloscopus collybita abietinus (Nilss.) Tämligen allmän. (J 25, S 10)

Phylloscopus trochilus acredula (L.). Allmän, huvudsakligast på fuktiga lövmarker. (J 62, S 122)

Phylloscopus trochiloides viridanus Blyth. Två sjungande hanar på Korpjärvi-rutan (Jandeba-o.) 29—30. V. 43. Röra sig på stort område (ca 200×300 m) från högsta grantopp till markytan. Sången har antecknats sålunda: tsi tsi tsi tititi tsit; tsit tsit tsit titititi trrrr.. tititi — trit trit tritritriiii.. — tsit tsit tsit trrr.. tittit. (J 2)

Phylloscopus sibilatrix (Bechst.). Allmän i Jandebagebitet, sparsamt vid Syväri. Jmfr även ovan. (J 43, S 6)

Locustella naevia (Bodd.). Två sjungande hanar vid Jurjevstsjöarna invid Syväri 4. VI. 43 kl 4—5 f. m. på sank äng med *Salix*-buskar (Markväxter: *Carex Goodenowii*, *Thalictrum*, *Ranunculus*, *Filipendula*, *Caltha*, *Rubus arcticus*, *Geum rivale*, *Eriophorum*, *Scirpus silvaticus* och *Strichophorum*). Närmaste grannfåglar: 2 par tofsvipa, sånglärka, törnsångare, rosenfink, näktergal, övsångare och trädgårdssångare. (S 2)

Acrocephalus dumetorum Blyth. Å Syväriområdet, främst i Syväridalen på sluttningarna i frodiga snår. Juni 1943 antecknas 15 sjungande hanar. Uppehållslokaler vanligen där en liten bäck rinner ned för sluttningen i tät lundartad vegetation, vanligen i *Prunus*-snår. T. ex. 20. VI. 42 kl 12—13 i Viherlaakso vid Syväri en sjung. fågel i snår av *Lappa* och *Urtica*. Fågeln sitter lågt på torra *Lappa*-bestånd eller på en utskjutande kvist av hägg. (Uslanka, Kinovitsi, Kesopuro, Valdama, Pogra, Podporože, Variai). (S 15)

Acrocephalus schoenobaenus (L.). En sjungande hane på Syväris sydstrand mittemot Vaaseni, på den enda för arten lämpliga biotop, som jag observerat på området (Typväxter: *Typha*, *Hydrocharis*). (S 1)

Hippolais icterina Baldenst. Vid Syväri på 2 ställen och vid en bäck norrom Syväri station likaså på 2 ställen. (S 4)

Sylvia borin (Bodd.) Här och där i Jandeba-o., allmän i Syväridalen. (J 12, S 66)

Sylvia atricapilla (L.). Här och där vid Jandeba, sällsynt i Syväriområdet. (J 11, S 5)

Sylvia communis Lath. Ej observerad i skogsgebietet vid Jandeba, endast vid linjevägen. I Syväridalen mycket allmän, den allmännaste *Sylvia*-arten, på löv- och buskmarker. (J 2, S 91)

Sylvia curruca (L.). Förekommer sparsamt, speciellt i tallskog med småbjörk vid någon bäck. (J 3, S 7)

Turdus pilaris L. Sällsynt vid Jandeba, oftare i Syväriområdet. Flygga ungar 7. VI. 43. (J 1, S 17)

Turdus viscivorus L. Här och där, främst i tallskog. Halvflygga ungar 8. VI. 43 vid Radvinajärvi. (J 7, S 16)

Turdus ericetorum philomelus Brehm. Tämligen allmän. 22. V. 43 ett bo i gran på 2 m höjd med 4 ägg och en nysskläckt unge. 19. V. 43 bo i 3 meter hög gran på 1.5 m höjd i myrkant: 5 ägg. (J 27, S 10)

Turdus musicus L. Här och där. Gynnad av skogsavverkningen, rikligast på huggna områden. (J 6, S 14)

Oenanthe oenanthe (L.). I Jandebaområdet endast på kalhuggningen vid linjevägen. I Syväridalen här och där. Ett par på ren tallmo vid Radvinajärvi. (J 3, S 15)

Saxicola rubetra Bechst. I Jandebaområdet endast vid linjevägen. Vanlig i Syväriområdet, främst på buskmarker och mindre kärr. (J 3, S 29)

Phoenicurus phoenicurus (L.) Rätt allmän. — Bo i hålighet i kullfallen björks rotsystem. Den 16. V. försöker hanen locka in honan i en rothåla. 2. VI. 43 i boet 6 ägg. (J 38, S 19)

Luscinia luscinia (L.). Flerstädes i Syväridalen och sparsamt på ängsmark vid bäck norrom Syväri station. Speciellt rikligt i Pogra-Niselkä. Typisk för sankna ängsmarker och sluttningar med buskgrupper. Ej påträffad i Jandebaområdet. (S 19)

Erithacus rubecula (L.) Rätt vanlig i Jandebagebitet. Observerad endast sparsamt vid Syväri. (J 26, S 3)

Troglodytes troglodytes (L.). Endast en sjungande hane observerad: norrom Korpijärvi i Jandebagebitet. Bobygge 22. V. 43. (J 1)

Hirundo rustica L. I Jandebaområdet vid linjevägen. Rätt vanlig vid Syväri. Bobygge 1. VI. 43 i Pogra. (J 4, S 24)

Delichon urbica (L.). Vid Jandeba som ladusvalan. Vid Syväri vanligare än föreg. art. (J 3, S 38)

Riparia r. riparia (L.). Boplatser i strandbrinkar vid Syväri och Vaaseninjoki. (Jurjevstsjina, Vaaseni, Uslanka). (S 17)

Apus a. apus (L.). På torra tallmoar i ödemarken söder och norr om Syväri. (S 8)

Caprimulgus europaeus L. Här och där på lämpliga lokaler. På grund av enbart dagsobservationer ej så ofta noterad i Tab. 2. Sång kl 12 p. d. den 8. VI. 43. (J 5, S 1)

Picus canus Gmel. Observerad hösten 1941 vid Jandeba, ej därefter.

Dryobates major (L.). Sparsamt våren 1943, allmänare 1942. (J 3, S 6)

Dryobates leucotus (Bechst.). Ej observerad våren och sommaren 1943, ej heller därefter. 1942 på flere ställen i Jandebaområdet.

Dryobates minor (L.). Ej noterad under exkursionerna försommaren 1943. Vintertid ofta observerad, även sommartid 1942 vid Jandeba.

Picoides tridactylus (L.). En gång sommartid (juni 1942). Hösten 1942 flere gånger. En gång hösten 1943. Vintertid sällsynt.

Dryocopus martius (L.). Sparsam förekomst. Sällsynt om vintern vid Jandeba. (J 2, S 1)

Iynx torquilla L. Observerad sparsamt i skog på huggna områden och på kulturbiotoper vid järnvägen och i byarna. (J 2, S 7)

Cuculus canorus L. Rätt allmän. (J 14, S 14)

Surnia ulula (L.). 1 ex. i maj i blandskog vid Korpijärvi. (J 1)

Strix nebulosa lapponica Thunb. Ett ex. vid Jandeaba den 7. XI. 42.

Strix uralensis Pall. 1 ex. på myrmark väster om sjön Kanajärvi på Jandeabaområdet (18. V. 43). (J 1)

Strix aluco L. Ett exemplar skjutet i dec. 1943 vid Jandeaba.

Falco subbuteo L. Sällsynt i Syväridalen. (S 2)

Falco columbarius aesalon Tunst. En osäker observation vid Podporoze 1. VI. 43.

Falco vespertinus L. Ett exemplar september 1941 vid linjevägen vid Jandeaba.

Falco tinnunculus L. Sparsamt i Syvärigebitet. (S 4)

Buteo buteo zimmermannae Ehmcke. Sällsynt. (J 1, S 2).

Buteo lagopus (Brünn.). Observerad under vårflyttningen april 1942—43.

Accipiter gentilis (L.). Observerad 1942, ej 1943.

Accipiter nisus (L.). Ej iakttagen 1943, däremot sällsynt 1942, även en gång vintertid.

Milvus migrans (Bodd.). Några gånger observerad i Syvärigebitet juni 1943. Våren 1942 och 1943 under flyttning observerad vid Jandeaba. (S 2)

Pernis apivorus (L.). Den vanligaste rovfågeln. (J 2, S 4)

Pandion haliaetus (L.). En gång (8. VI. 43) observerad söderom Syväri mittemot Palteenkylä. (S 1)

Cygnus cygnus (L.). Observerad vid Jandeaba under höstflyttning den 30. X. 43. Uppgift av K. F. OLSSON.

Anser sp. Stora flockar under höstflyttningen vid Jandeaba 8—14. X. 1942—43.

Anas platyrhyncha L. Vid Leppäoja (nära Jandeaba) 1942 och 1943. Vid en sjö i Jandeabaområdets norra del 4 par 19. V. 43. (J 4)

Anas c. crecca L. Observerad om våren över linjevägen. Under exkursionerna försommaren 1943 endast en gång iakttagen, vid Leppäoja (biflöde till Jandeaba). (J 1)

Anas penelope L.? Vid Galkinitsinjärvi ett par, som hastigt flög upp. Troligen denna art. (25. V. 43). (J 1)

Bucephala clangula (L.). En hona med sju ungar i en liten skogssjö söderom Syväri 8. VI. 43. (S 1)

Columbus arcticus L. En fågel å Syväri vid Vaaseni 7. VI. 43. (S 1)

Columba palumbus L. Rätt vanlig i Syvärigebitet. (S 12)

Charadrius dubius curonicus Gmel. Två par på Syväris nordstrand mellan Vaaseni och Kinovitsi, juni 1943. (S 2)

Vanellus vanellus (L.). I Syväriområdet (Pogra, Jurjevstšina, Pogost, Vaaseni, Uslanka). (S 8)

Tringa nebularia (Gunn.). En gång på mosse på Jandeabaområdet (maj 1943). På Syväris nordstrand ett ex. 6. VI. 1943 (invid Vaaseni). (J 1, S 1)

Tringa ochropus L. Vid skogskärr och små mossar. (J 5, S 3)

Actitis hypoleucos L. Sällsynt vid Jandeba. Vid Syväri och Vaaseninjoki. (J 1, S 7)

Numenius arquata (L.). Hörd endast en gång: Uslanka 9. VI. 43. (S 1)

Scolopax rusticola L. Här och där, ehuru ej antecknad i Syväriområdet under observationsdagarna 1943. (J 5, S +)

Capella gallinago (L.). Här och där förekommande, om ock ej observerad i Syväridalen juni 1943. (J 4, S +)

Larus fuscus L. Juni 1943 på 2 ställen vid Syväri. (S 2)

Larus c. canus L. Vid en sjö å Jandebaområdet 1 par, vid en myrmosse söderom Syväri nära Radvinajärvi 1 par. Vid Syväri 2 par. (J 1, S 3)

Grus grus (L.). På mosse vid en sjö i norra Jandeba-gebitet 1 par. Invid Vaaseninjoki norrom Pogost minst 2 par, 5. VI. 43. (J 1, S 2)

Crex crex (L.) I Syväriområdet hörd juni 1943 på 4 olika platser (Jurjevstina, Kinovitsi, Pogost, Uslanka). (S 4)

Lagopus lagopus (L.). Flerstädes i Jandebaområdet på björkmyrar 1941—43. Sällsyntare 1943; ej noterad på exkursionerna maj—juni 1943.

Lyrurus tetrix (L.) Mycket vanlig vid Jandeba våren 1942. Sparsamt 1943. (J 1, S 3)

Tetrao urogallus L. Vanlig våren 1942 vid Jandeba. 1943 nästan försvunnen. (J 1)

Tetrastes bonasia (L.). Sparsam förekomst. Arten har icke minskat i samma proportion som övriga hönsfåglar nära stridslinjen. (J 5, S 2)

Coturnix coturnix (L.). I Syväriområdet: Pogra 22. V. 43 kl 12—2 p. n. ihärdigt ropande. Vaaseni 6. VI. 43. (S 2)

6. Jämförelse med Palmgrens resultat.

O. PALMGREN uppräknar 103 arter och förf. 119 (+ 1 osäker art). Om de arter, som antingen P. eller förf. konstaterat sommartid räknas som sommarfåglar för vardera, och arter, som endast påträffats under flyttningstiderna eller om vintern, frånräknas, erhålles för P. 91 och för mitt område 105 arter sommarfåglar. Palmgren har observerat följande sju sommararter, som jag ej konstaterat: *Emberiza hortulana*, *Falco peregrinus*, *Haliaeetus albicilla*, *Circus aeruginosus*, *Tringa glareola*, *Larus argentatus* och *Perdix perdix*. Av dessa uppger PALMGREN *Tringa glareola* såsom allmän, medan de övriga äro så pass sällsynta, att deras frånvaro (eller eventuellt sällsynthet) på mitt område kan förklaras. PALMGREN nämner att *Anthus pratensis* är allmän, medan jag ej alls observerat arten 1943. P. har dessutom funnit bo av ängspiplärkan i Palteenkylä, som även jag besökt. Såväl *Parus major* som *P. cristatus* ha enligt PALMGREN hög frekvens. Tofsmesens sällsynthet synes sålunda vara speciellt karakteristiskt för mitt observationsområde.

Följande 21 sommararter ha ej observerats av PALMGREN: (inom parentes anges antalet av mig observerade par eller sjungande hanar på exkursionerna i maj—juni 1943): *Chloris chloris* (4), *Carduelis cannabina* (2), *Loxia pytyopsittacus* (6), *Emberiza aureola* (1), *E. rustica* (7), *Lullula arborea* (3), *Lanius excubitor* (1), *L. collurio* (3), *Muscicapa parva* (9), *Phylloscopus troch. viridanus* (2), *Locustella naevia* (2), *Acrocephalus dumetorum* (15), *A. schoenobaenus* (1), *Sylvia atricapilla* (16), *S. curruca* (10), *Delichon urbica* (41) (bortglömd av P.?), *Troglodytes troglodytes* (1), *Picoides tridactylus* (1), *Milvus migrans* (2), *Tringa nebularia* (2) och *Coturnix coturnix* (2).

Det sammanlagda antalet för PALMGRENS område och mitt blir 112 sommararter. Om även förbiflyttare och vinterfåglar medräknas erhålles summan 133 arter. Sistnämnda summa kan säkert ökas, ifall noggranna vårflyttningsobservationer skulle göras vid Ladoga och Syväri.

Tillägg.

Då förf. den 19. V. 1944 bortflyttade från de trakter vid mellersta Svir, där han vistats med smärre avbrott sedan sept. 1941, meddelas ytterligare några kompletterande uppgifter för tiden mars—maj 1944.

Carduelis cannabina (L.). Den 16. IV. observerades en flock på 16 ind. vid den nya kraftverksanläggningen i Podporože. Dessa fåglar höllo sig på samma plats under april och maj och hade i medlet av maj fördelat sig parvis.

Carduelis carduelis (L.). Enligt uppgift av san. kapten Munsterhjel m uppträdde i början av mars 1944 i Podporože och Vaaseni en flock på ca. 100 steglitsor.

Från den 16. IV. in i maj observerade jag steglitsor flerstädes i Podporože och trakten norrom Mökkikylä. På kraftverkets område i Podporože funnos flere par i maj 1944 och de häckade sannolikt där.

Fringilla coelebs L. Observerades följande antal flyttande hanar under 90 min. mitt på dagen (kl. 11—13): 15. IV. 1 ex., 16. IV. 10 ex., 17. IV. 36 ex., 18. IV. 550 ex., 19. IV. 217 ex., 20. IV. 40 ex., 21. IV. ca. 100 ex., 22. IV. ca. 70 ex. (återflyttning), 23. IV. ca. 55 ex.

Fringilla montifringilla L. I Podporože hördes den 15.—20. V. 44 en sjungande hane invid linjevägen. Troligen var detta en kvarstannare. (Flyttfågeliakttagelser av arten 28. IV.—4. V. 44.)

Parus ater L. Ett par svartmesar observerades i Podporože några gånger i slutet av mars 1944.

Troglodytes troglodytes (L.). 1 sjungande fågel hördes i granskog mel-

lan Pogra och Podporože 9. V.—18. V. 44. Också på 1943 års gärdsmyg-lokal hördes 14. V. 44 en sjungande fågel.

Picus canus Gmel. Ett ex. i Podporože 4.—14. III. 44.

Flyttfågelsobservationer i Podporože jämte omnejd våren 1943.

Våren 1944 var ovanligt sen. Den 15. IV. var det ännu vinter. En varm period med häftigt snösmältning inträffade 16.—24. IV. 44, varefter åter följde en kall tid med mulen, blåsig och nederbördsrik väderlek. Den 30. IV. inträffade snöfall. Den sista snön försvann kring den 10. V. Från den 7. V. var det klarare väder, men först den 13. V. inträffade den första verkligt varma vårdagen. Denna värmebölja varade under några dagar och medförde en mycket hastig utveckling i växtvärlden. Björklövsprickningen skedde den 18.—21. maj.

Islossningen i Svirfloden skedde 22.—24. april. *Alnus incana* började blomma kring den 20. IV., allmänare efter den 25. IV., *Tussilago farfara* från 28. IV., *Equisetum arvense* 1. V., *Chrysosplenium alternifolium* 10. V., *Luzula pilosa* 12. V., *Chamaedaphne calyculata* 14. V. — Kväkande groda hörd 7. V.

Följande ankomsttider för flyttfåglar antecknades:

<i>Sturnus vulgaris</i> . . .	11.IV.—17.IV.	<i>Larus canus</i>	23.IV.
<i>Corvus frugilegus</i> . . .	13.IV.—	<i>Buteo</i> sp.	23.IV.—
<i>Coloeus monedula</i> . . .	13.IV.—	<i>Numenius arquata</i> . . .	23.IV.
<i>Fringilla coelebs</i> , hane	15.IV.—24.IV.	<i>Erithacus rubecula</i> . . .	23.IV.
<i>Fringilla coelebs</i> , hona	17. IV., 22. IV.	<i>Turdus philomelus</i> . . .	23.IV.
	—29. IV.	<i>Actitis hypoleucos</i> . . .	29. IV.
<i>Alauda arvensis</i> . . .	15. IV.—22. IV.	<i>Anthus trivialis</i>	29. IV.
<i>Motacilla alba</i>	16. IV.—	<i>Capella gallinago</i> . . .	29. IV.
<i>Chloris chloris</i>	16. IV.—	<i>Tringa ochropus</i>	30. IV.
<i>Carduelis cannabina</i> . .	16. IV.—	<i>Fringilla montifringilla</i>	28. IV.— 4. V.
<i>Falco tinnunculus</i> . . .	16. IV.—	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	4. V.
<i>Anthus pratensis</i> . . .	17. IV.—25. IV.	<i>Saxicola rubetra</i>	8. V.
<i>Carduelis flammea</i> . . .	17. IV.—30. IV.	<i>Phylloscopus trochilus</i> .	9. V.
<i>Turdus musicus</i>	18. IV.—23. IV.	<i>Lynx torquilla</i>	10. V.
<i>Plectrophenax nivalis</i> .	19. IV.	<i>Cuculus canorus</i>	11. V.
<i>Turdus pilaris</i>	20. IV.—	<i>Muscicapa hypoleuca</i> . .	12. V.
<i>Vanellus vanellus</i> . . .	20. IV.	<i>Hirundo rustica</i>	13. V.
<i>Columba palumbus</i> . . .	21. IV.	<i>Delichon urbica</i>	13. V.
<i>Lullula arborea</i>	21. IV.	<i>Motacilla flava</i>	13. V.
<i>Oenanthe oenanthe</i> . . .	22. IV.—	<i>Sylvia curruca</i>	13. V.
<i>Scolopax rusticola</i> . . .	22. IV.—	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	13. V.
<i>Grus grus</i>	22. IV.—	<i>Sylvia communis</i>	15. V.
<i>Turdus viscivorus</i> . . .	22. IV.—	<i>Muscicapa striata</i>	16. V.
<i>Phylloscopus collybita</i>	23. IV., 7. V.—	<i>Luscinia luscinia</i>	16. V.

Zusammenfassung¹⁾: Die Vogelfauna im Gebiet des mittleren Laufes des Flusses Swir. Das Untersuchungsgebiet, dessen Grösse 200 km² beträgt, liegt 61° N, 34° E und lässt sich in zwei Untergebiete teilen: A) das Gebiet von Jandeba, südlich vom Fluss, und B) das Flusstal von Swir. Das erste Gebiet ist fast unbesiedelt, der Wald ist meistens Laub-Nadelmischwald von verhältnismässig guter Bonität, aber stark kulturbeeinflusst; Urwald fehlt. Im Westteil gibt es grosse Moore. — Das Flusstal ist eine Kulturlandschaft, wo die bebauten Dorfflächen durch Streifen von Laubwald und Gebüsch unterbrochen werden. Der Verf. hielt sich als Soldat vom September 1941 bis Mai 1944 im Gebiet auf, mit einer längeren Unterbrechung 13. VI. — 3. X. 1943. Der Beobachtungstätigkeit konnte natürlich nur die spärliche dienstfreie Zeit gewidmet werden.

Die Vogelfauna. Tab. 1 fasst die Beobachtungen über die Winterfauna zusammen; sie gibt die verzeichneten Gesamtindividuenzahlen der verschiedenen Arten.

Abschnitt 2 gibt eine Übersicht über die Ankunftszeiten der Zugvögel (sowie einige andere phänologische Beobachtungen).

Die Zusammensetzung der Brutvogelfauna wird durch Tab. 2 beleuchtet, und zwar unter Sonderberücksichtigung einiger ökologisch differenten Beobachtungsgebiete (Beschreibung in schwedischer Sprache S. 106—108). Links in der Tabelle stehen die beobachteten Paaranzahlen (oder Einzelindividuen, die mutmasslich ein Paar vertraten), rechts die „Dominanzwerte“ der verschiedenen Arten (Paaranzahl in ‰ der Gesamtzahl aller Arten). Fig. 3 veranschaulicht die Verteilung der Brutpaare einiger typischen Arten auf einer Probefläche an dem kleinen See Korpijärvi (A 1 der Tab. 2), die verhältnismässig genau quantitativ untersucht wurde. Auf der Probefläche (1,06 km²) wurden 219 Paare festgestellt; die wahre Vogeldichte dürfte 240 Paare/km² erreichen.

Einige Herbstzugbeobachtungen werden im Abschnitt 4 verzeichnet. Bemerkenswerterweise wurde *Parus major* deutlich ziehend beobachtet (8.—12. X. 1943); die später beobachteten Individuen verhielten sich stationär.

Abschnitt 5 bringt einige Bemerkungen über die einzelnen Arten. Im Abschnitt 6 wird die Vogelfauna des Untersuchungsgebietes mit der Fauna des westlich davon gelegenen Küstengebietes vom Ladoga-See (von O. PALMGREN untersucht) verglichen.

In einem Nachtrag (das Manuskript wurde im Winter 1944 abgeschlossen) werden Beobachtungen aus der Zeit Januar—Mai 1944, darunter Beobachtungen über die Ankunft der Zugvögel, kurz zusammengefasst.

¹⁾ Von der Redaktion.